

CARACTERISTICA ETIOPATOGENETICĂ A TRAUMELOR CRANIO-CEREBRALE LETALE LA COPII

Tatiana Fortuna, Eduard Lungu

Catedra Medicina Legală, USMF „Nicolae Testemițanu”

Summary

Etiopathogenetic Characteristics of Lethal Cranio-cerebral Trauma in Children

67 cases of lethal cranio-cerebral trauma in children examined at Thanatology department of Forensic Medical Center were studied. Etiological and pathogenesis factors of lethal cranial trauma in children in dependence on age, sex, residence, season, place of death and traumatic object type were studied.

Rezumat

Studiului a fost supus 67 cazuri de traume cranio-cerebrale letale la copii, cercetate în secția tanatologie a municipiului Chișinău a Centrului de Medicină Legală. S-au stabilit factorii etiopatogenetici declanșatori a traumelor letale ale capului la copii în funcție de vârsta, sexul, mediul de reședință, anotimpul, locul decesului cât și tipul obiectului vulnerant.

Actualitatea

Actualmente traumele cranio-cerebrale reprezintă o problemă majoră, mai ales, când victime devin copiii și persoanele tinere.

Nu ocazional traumele cranio-cerebrale sunt considerate, una din cele mai periculoase pentru viață, devenind o importantă problemă medico-socială, datorată creșterii continue a incidenței de la an la an. V. Marengo, V.I. Larchin, I.V. Zaharov [3] indică o ascensiune a frecvenței traumelor cranio-cerebrale la copii cu câte 1-2% anual.

Conform datelor [1] din SUA, în fiecare an, aproximativ 100 copii din 100 000, cu vârsta mai mică de 6 ani, sunt supuși unui traumatism cranio-cerebral letal sau se internează în instituțiile medicale specializate.

În Franța traumatismele cranio-cerebrale sunt responsabile pentru moartea copiilor de 1-15 ani în 50% din toate cazurile de decese înregistrate la această vârstă, iar în Marea Britanie anual ajung la spital 1 mln. de pacienți cu traumatisme cranio-cerebrale, din aceștia jumătate sunt copii mai mici de 15 ani, coeficientul de mortalitate fiind de 9 la 100 mii pe an. [2].

T.T. Șișcov [4], în urma cercetărilor efectuate a stabilit că din totalitatea traumelor mecanice la copii, leziunile capului constituie 36,1%, dintre care în (71%) au decedat persoane de sex masculin, și (29%) cazuri, a constituit decesul fetițelor.

Reieșind din incidența semnificativă, în toate țările lumii, ale traumelor cranio-cerebrale letale la copii, devine evidentă necesitatea studierii acestei probleme, întru stabilirea exactă a frecvenței, dinamicii, structurii cât și factorilor declanșatori în funcție de vârsta copiilor.

Obiectivele

Lucrarea de față are drept scop studierea dinamicii și structurii traumelor cranio-cerebrale letale la copii în municipiul Chișinău.

Material și metode

Au fost analizate 67 cazuri de traume cranio-cerebrale letale la copii din registrele de evidență a cadavrelor examinate în cadrul secției tanatologie a Centrului de Medicină Legală, mun. Chișinău, pe perioada anilor 2006-2011. Materialul selectat a fost introdus pe fișe-scheme individuale de colectare a informației. Indicii stabiliți au fost analizați prin metoda analitică cu prelucrarea computerizată.

Rezultate și discuții

S-a stabilit că în perioada anilor 2006-2011, în cadrul secției tanatologie Chișinău a Centrului de Medicină Legală, au fost înregistrate și cercetate 67 de cazuri de traume cranio-cerebrale letale la copii, având o evoluție oscilatorie, prezentată în figura nr.1.

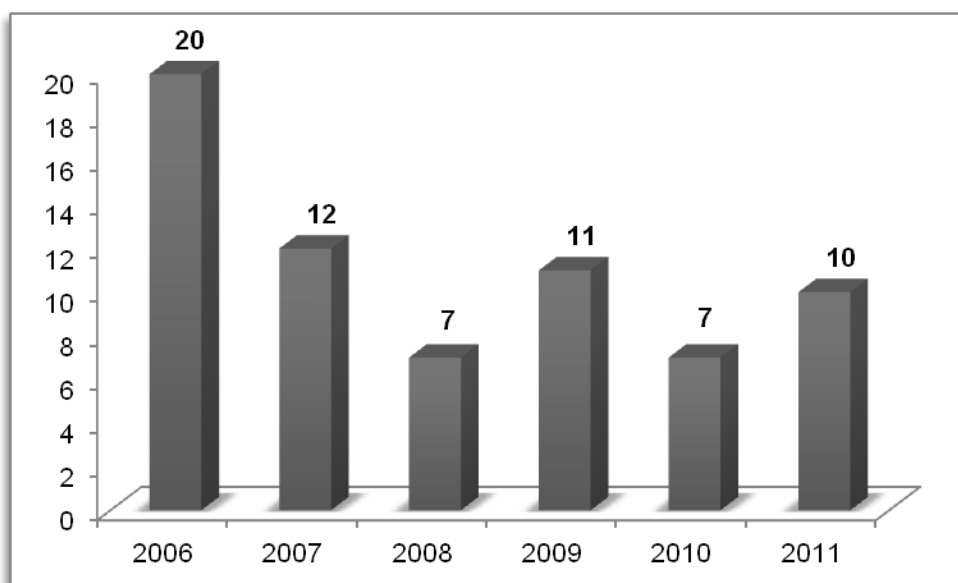

Fig.1. Frecvența cazurilor de traume cranio-cerebrale letale la copii pe parcursul a 6 ani (2006-2011), (%).

Din figura nr.1 se observă scădere a cazurilor de traume cranio-cerebrale de la 20 în anul 2006 până la 10 în anul 2011, ritmul de scădere fiind de 50%.

Studiind frecvența cazurilor în funcție de sexul victimelor, pe perioada nominalizată, s-a stabilit că cu excepția anului 2010, mai frecvent traumatismului cranio-cerebral letal au fost supuși copii de sex masculin comparativ cu fetele (figura 2.), iar raportul cazurilor, băieți/fete, este de 1,85:1 în anul 2006, 2:1 în anul 2007, 6:1 în anul 2008, 2,7:1 în anul 2009 și 2,33:1 pentru anul 2011.

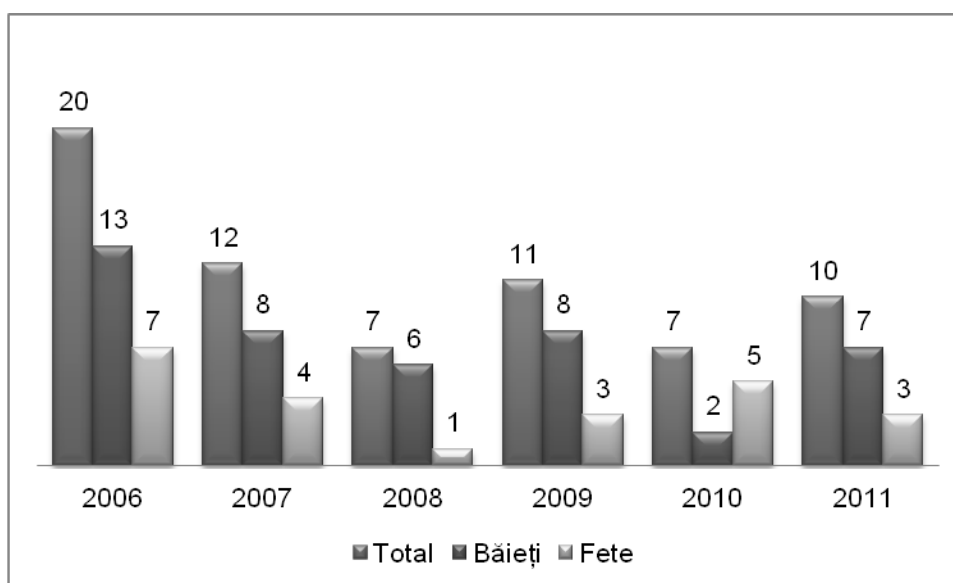

Fig. 2. Incidența traumelor cranio-cerebrale în funcție de sex.

Astfel, în majoritatea cazurilor ca urmare traumatismului cranio-cerebral au decedat persoanele de sex masculin – 65,7%, respectiv în 34,3% din cazuri victime au devenit persoanele

de sex feminin. În funcție de domiciliul victimelor, cel mai frecvent, traumele cranio-cerebrale s-au produs în localitățile urbane (58,2%), spre deosebire de cele rurale (41,8%), fapt care poate fi explicat prin condițiile specifice de trai și activitățile din mediului urban.

Frecvența cazurilor de traume cranio-cerebrale cu consecințe letale a fost diferit în funcție de vârsta victimelor. Astfel, majoritatea copiilor decedați (37,3%) au avut vârsta de 16-18 ani, pe locul doi (23,9%) plasându-se persoanele cu vârsta cuprinsă între 1-3 ani. Cu o pondere de 13,4% traumatismul letal al capului a fost înregistrat la copiii în vârstă de 7-9 ani (figura 3).

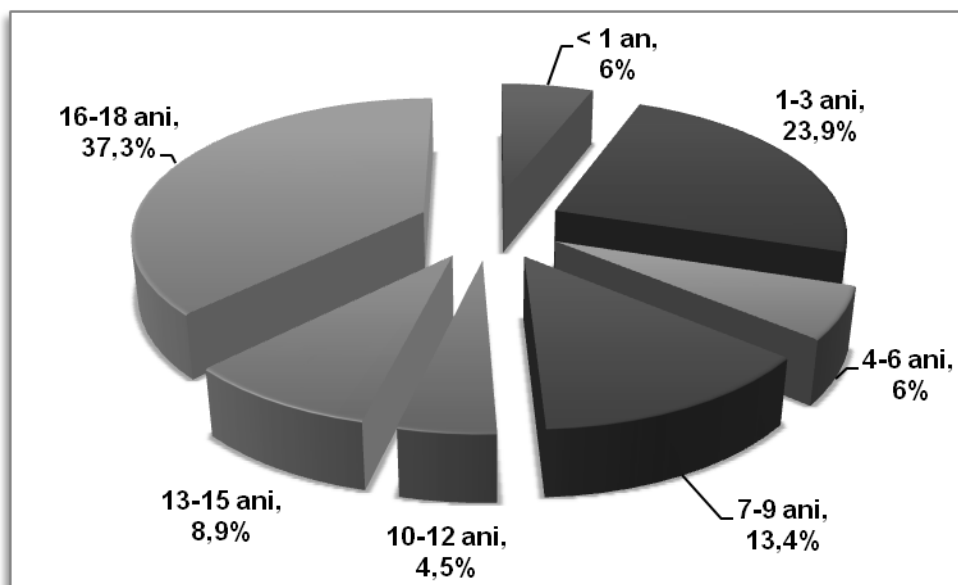

Fig. 3. Frecvența traumelor capului în funcție de vârstă.

Analiza lotului de studii în funcție de anotimp și lunile anului denotă că primăvara cele mai multe traume cranio-cerebrale letale s-au produs în luna aprilie (45,0%), vara cel mai frecvent cazurile letale au fost înregistrate în luna iunie (60,0%), toamna cazurile sunt repartizate uniform în toate lunile, pe când iarna majoritatea traumelor capului au fost stabilite în lunile decembrie (42,9%) și respectiv februarie (57,1%).

Circumstanțele producerii traumelor cranio-cerebrale letale ne-a permis să afirmăm următoarele particularități, astfel, majoritatea traumelor (88,1%) s-au produs prin acțiunea obiectelor contondente și numai în 11,9% de observații afecțiunile traumatiche ale capului au fost cauzate prin armele de foc.

Astfel, analiza circumstanțelor denotă, că prin acțiunea obiectelor contondente, marea majoritate a cazurilor (50,7%), au fost produse ca urmare a accidentelor prin diverse mijloace de transport și numai în 32,8% decesul a survenit ulterior precipitărilor.

De menționat că tipul traumei (deschisă/închisă) se află într-o corelație directă cu caracterul obiectului traumatizant, astfel, în toate cazurile (100%) la acțiunea armelor de foc s-au produs traume cranio-cerebrale deschise, respectiv 73,5% leziunile capului au fost deschise ca urmare a accidentelor rutiere și 54,5% observații ca rezultat a precipitărilor.

S-a constatat că în 49,2% de victimele supuse traumatismului cranio-cerebral au decedat în instituțiile medicale, în 41,8% - decesul a survenit în stradă și numai în 9,0% moartea s-a instalat la domiciliu.

Leziuni asociate concomitent traumei capului au fost depistate în doar 32,8% de observații.

Studiul nostru a arătat că în 13,4% de cazuri copii se aflau în stare de ebrietate ușoară, în 53,7% de cazuri în sângele victimelor nu s-a depistat alcool etilic, iar la 32,8% de decedați nu s-a recoltat probe biologice pentru determinarea alcoolemiei, fapt ce poate fi explicat prin aflarea de lungă durată în staționar.

Concluzii

1. Frecvența cazurilor de traume cranio-cerebrale letale la copii, în perioada anilor 2006-2011, evoluează oscilator și, cu toate că în anul 2011 este mai mic decât în anul 2006, se observă tendință ușoară de creștere după anul 2009.

2. În majoritatea cazurilor ca urmare a traumelor cranio-cerebrale au decedat persoanele de sex masculin – 65,7%. Mai frecvent înregistrându-se în localitățile urbane, fapt care poate fi explicat prin condițiile specifice de trai și activitate din mediului urban. Majoritatea copiilor decedați au fost din grupele de vârstă 16-18 ani și 1-3 ani.

3. Cel mai frecvent traumele letale ale capului (88,1%) s-au produs prin acțiunea obiectelor contondente, ca urmare a accidentelor rutiere, predominând traumele cranio-cerebrale deschise, iar leziuni asociate concomitent traumei capului au fost depistate în doar 32,8% de observații.

Bibliografie

1. Centers for Disease Control and Prevention. Traumatic brain injury – Colorado, Missouri, Oklahoma, and Utah, 1990-1993. MMWR morb Mortal Wkly Rep. 1997. p.8-11.
2. Supciuc V. „Studiul anatomic și imagistic al modificărilor posttraumatice la nivelul neurocraniului.” Teză de doctorat. București. 2000.
3. Маренко Е.В., Ларькин В.И., Захаров И.В. «Эпидемиология черепно-мозговой травмы у детей» В: Материалы ежегодной научно-практической конференции 21-22 Сентября. Омск, 1999.
4. Шишков Т.Т. «Основные причины и характер черепно-мозговой травмы у детей» В: Судебно-медицинская экспертиза. 1982. nr.4, с.33-35.